

Sygn. akt: III U 1039/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy I Ubezpieczeń Społecznych - w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 października 2013 r. w O.

sprawy z odwołania S. K. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z udziałem zainteresowanego J. K. (1)

o ustalenie nieistnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania S. K. (1)

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 29.05.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób iż stwierdza, że S. K. (1) nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego w okresach:

od 1.02.2000r. do 31.03.2000r.,

od 1.08.2000r. do 30.09.2000r.,

od 23.04.2001r. do 31.12.2006r.,

od 1.11.2008r. do 31.12.2008r.,

od 13.11.2009r. do 14.03.2010r.,

od 1.07.2010r. do 14.10.2010r.,

od 1.07.2011r. do 30.11.2012r.

2. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób iż stwierdza, że J. K. (1) nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego w okresach:

od 21.04.2001r. do 30.09.2001r.,

od 27.04.2002r. do 30.09.2003r.,

od 1.04.2004r. do 30.06.2004r.,

od 4.07.2004r. do 31.12.2008r.,

od 1.01.2011r. do 12.01.2011r.,

od 01.06.2011r. do 05.06.2012r.,

3. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób iż stwierdza, że S. K. (1) i J. K. (1) i nie są zobowiązani do uiszczania składek za okresy:

od 1.02.2000r. do 31.03.2000r.,

od 1.08.2000r. do 30.09.2000r.,

od 23.04.2001r. do 31.12.2006r.,

od 1.11.2008r. do 31.12.2008r.,

od 13.11.2009r. do 14.03.2010r.,

od 1.07.2010r. do 14.10.2010r.,

od 1.07.2011r. do 30.11.2012r.,

od 21.04.2001r. do 30.09.2001r.,

od 27.04.2002r. do 30.09.2003r.,

od 1.04.2004r. do 30.06.2004r.,

od 4.07.2004r. do 31.12.2008r.,

od 1.01.2011r. do 12.01.2011r.,

od 01.06.2011r. do 05.06.2012r.,

4. umarza postępowanie w sprawie w zakresie podlegania S. K. (1) ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego w okresie od 1.12.2012r. do 1.01.2013r. i obowiązku uiszczenia składek za ten okres,

5. zasądza od Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na rzecz S. K. (1) kwotę 2.460 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29.05.2013r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził podleganie S. K. (1) ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego w okresach: od 1.02.2000r. do 31.03.2000r., od 1.08.2000r. do 30.09.2000r., od 23.04.2001r. do 31.12.2006r., od 1.11.2008r. do 31.12.2008r., od 13.11.2009r. do 14.03.2010r., od 1.07.2010r. do 14.10.2010r. i od 1.07.2011r. do 30.11.2012r.

Tą samą decyzją z dnia 29.05.2013r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził podleganie J. K. (1) ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego w okresach: od 21.04.2001r. do 30.09.2001r., od 27.04.2002r. do 30.09.2003r., od 1.04.2004r. do 30.06.2004r., od 4.07.2004r. do 31.12.2008r., od 1.01.2011r. do 12.01.2011r. i od 1.06.2011r. do 5.06.2012r.

Nadto tą samą decyzją Prezes KRUS stwierdził, że S. K. (1) i J. K. (1) w związku z objęciem ich ubezpieczeniami są zobowiązani do opłacenia składek na te ubezpieczenia w łącznej kwocie 21.423zł.

W odwołaniu od tej decyzji S. K. (1) domagała się jej zmiany i wyłączenia jej i J. K. (1) z ubezpieczenia oraz orzeczenia, iż nie jest zobowiązana do opłacania składek za siebie i męża.

W uzasadnieniu wskazała, że wprowadzie na mocy postanowienia Sądu Rejonowego nabyła w spadku po ojcu gospodarstwo rolne, lecz nigdy z mężem nie pracowała w tym gospodarstwie, jedynie na jednej z działek pobudowali dom.

W toku postępowania Sąd na podstawie art. 477¹¹ § 2 kpc wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego J. K. (1), który przyłączył się do odwołania.

Ostatecznie S. K. (1) oświadczyła, iż wobec nabycia w grudniu 2012r. gospodarstwa rolnego cofa odwołanie w zakresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od 1.12.2012r. do 31.12.2012r.

Pełnomocnik Prezesa KRUS wyraził zgodę na cofnięcie odwołania.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

S. K. (1) w dniu 10.04.2013r. złożyła wniosek o objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników siebie i męża, J. K. (1). Do wniosku załączyła akt notarialny z dnia 17.12.2012r. o nabyciu gospodarstwa rolnego o pow. 16,26ha, położonego we wsi R., gm. K. oraz akt notarialny z dnia 27.12.2012r. o podziale gospodarstwa rolnego nabytego w drodze spadku po ojcu odwołującej, S. K. (2), na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Ostrołęce z dnia 28.01.1993r. w sprawie INs 629/92.

Po otrzymaniu powyższych dokumentów organ rentowy stwierdził, iż S. K. (1) i jej mąż J. K. (1) nabyli gospodarstwo rolne o pow. powyżej 1 ha przeliczeniowego i powinni zostać objęci ubezpieczeniem społecznym rolników w okresach, gdy nie podlegali innym ubezpieczeniom. W konsekwencji powyższego została wydana zaskarżona decyzja z dnia 29.05.2013r., obejmująca S. K. (1) i jej męża, J. K. (1), ubezpieczeniem społecznym rolników oraz zobowiązująca ich do uiszczenia składek w łącznej kwocie 21.342zł.

S. K. (1) w toku postępowania oświadczyła, iż cofa odwołanie w zakresie podlegania przez nią ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od 1.12.2012r. do 31.12.2012r. Ponieważ pełnomocnik Prezesa KRUS wyraził zgodę na cofnięcie odwołania, postępowanie w tym zakresie zostało umorzone w oparciu o art. 355 § 1 kpc w zw. z art. 203 § 1 kpc.

S. K. (1) i J. K. (1) kwestionując zaskarżoną decyzję w pozostałym zakresie wywodzili, iż brak było podstaw do objęcia ich ubezpieczeniem społecznym rolników.

W ocenie Sądu odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny

- jeżeli ten rolnik lub domownik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Przepis art. 16 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy stanowi zaś, że ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział specjalny.

Zgodnie zaś z art. 6 pkt 1 przez rolnika rozumie się pełnoletnią osobę fizyczną, zamieszkujejącą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia.

Ponieważ ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników definiując pojęcie rolnika używa pojęcia posiadania gospodarstwa rolnego, a nie własności gospodarstwa rolnego, dla rozstrzygnięcia odwołania należało zbadać, czy w spornym okresie odwołująca i zainteresowany użytkowali i posiadali gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego.

Z akt ubezpieczeniowych S. K. (1) wynika, iż aktem notarialnym z dnia 17.12.2012r. odwołująca i jej mąż nabyli własność gospodarstwa rolnego o pow. 16,26ha, położonego we wsi R., gm. K..

Z akt tych wynika również, że przesłanką do objęcia małż. K. ubezpieczeniem społecznym rolników z mocy ustawy przed grudniem 2012r. było stwierdzenie, iż S. K. (1) także przed grudniem 2012r. prowadziła działalność rolniczą. Zajmując takie stanowisko organ rentowy oparł się akcie notarialnym z dnia 27.12.2012r. o podziale gospodarstwa rolnego położonego we wsi G., gm. O. i stanowiącego spadek po ojcu odwołującej, S. K. (2).

S. K. (2) zmarł w dniu(...)Spadek po nim na mocy postanowienia SR w Wydz. Cywilnego w O.z dnia 28.01.1993r., wydanego w sprawie INs 629/92 dziedziczyły żona i dzieci, w tym S. K. (1) w 3/28 części. W skład tego gospodarstwa o pow. 9,64 ha wchodziły działki o nr: (...)

S. K. (1) przesłuchiwana w charakterze strony zeznała, że wprawdzie była formalnie współwłaścicielką tego gospodarstwa, lecz faktycznie nie prowadziła w nim działalności rolniczej, bowiem nie użytkowała go, a gospodarstwo użytkowała jej siostra, B. K.. Odwołująca wskazywała również, że w 1993r. ze spadku dostała działkę o pow. 0,28 ha, na której pobudowała dom. Dopiero w grudniu 2012r. dokonano podziału całego gospodarstwa i wówczas ona otrzymała działkę o pow. 2,23 ha.

Sąd dał wiarę w/w zeznaniom odwołującej, gdyż znajdują one potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Sąd przesłuchał w charakterze świadka siostrę odwołującej, B. K., która zeznała, iż po śmierci ojca jej matka użytkowała tylko część gospodarstwa rolnego o pow. 4 ha, zaś pozostałe działki nie były użytkowane. Świadek zeznała również, że odwołująca w całym spornym okresie nie użytkowała spadkowego gospodarstwa.

Nadto Sąd w toku postępowania zwrócił się do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z prośbą o podanie, czy S. K. (1) składała wnioski o przyznanie dopłat bezpośrednich z tytułu użytkowania nieruchomości rolnych położonych w G., które wchodziły w skład spadku po ojcu odwołującej.

W odpowiedzi ARiMR w piśmie z dnia 16.10.2013r. (k. 26a.s.) wskazał, że S. K. (1) po raz pierwszy wystąpiła o przyznanie dopłat bezpośrednich na 2013 rok, zaś wcześniej wnioski o dopłaty bezpośrednie z tytułu użytkowania działek nr: (...)składała H. K., a więc matka odwołującej.

Potwierdzenie znalazły też zeznania S. K. (1) co do tego, iż przed grudniem 2012r. ze spadku otrzymała jedynie jedną działkę, Nr 173, o pow. 0,28 ha, na której wzniosła dom. Odwołująca na okoliczność nabycia tej działki złożyła w KRUS akt notarialny z dnia 29.04.1994r. (k. 32-33 akt KRUS).

Mając na uwadze całokształt w/w okoliczności należy uznać, iż przed grudniem 2012r. S. i J. K. (2) nie posiadali i nie użytkowali gospodarstwa rolnego o pow. powyżej 1 ha przeliczeniowego. Tym samym nie zostały spełnione przesłanki do objęcia ich ubezpieczeniem społecznym rolników z mocy ustawy i do opłaty związanych z tym składek.

Z tych względów Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§ 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i stwierdził, że S. K. (1) i J. K. (1) nie podlegali w spornych okresach ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego i nie są zobowiązani do uiszczania składek za te okresy.

Ponieważ S. K. (1) była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, zgodnie z art. 98 kpc należy był jej zwrot kosztów zastępstwa prawnego. Sąd zasądził więc od Prezesa KRUS na rzecz S. K. (1) kwotę 2.460 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Na taką wysokość kosztów zastępstwa prawnego składa się kwota 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w części dotyczącej objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników oraz kwota 2.400 zł w części dotyczącej składek. Wysokość powyższych kosztów ustalono w oparciu o odpowiednio: § 11 ust. 2 i § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Orzekając w zakresie wysokości kosztów zastępstwa prawnego w części odwołania dotyczącej składek Sąd miał na uwadze orzecznictwo sądowe stwierdzające, iż sprawa o zaległe składki na ubezpieczenia społeczne nie jest sprawą z zakresu spraw o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego. Właściwą podstawę do określenia wysokości wynagrodzenia pełnomocnika z tytułu zastępstwa procesowego w tej sprawie stanowi wobec tego §6 Rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniu z dnia 5.06.2009r. (I UZP 1/09, OSNP 2011/5-6/86) i w uchwale z dnia 9.03.1993r., (II UZP 5/93, OSNC 1993/11/194).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników składki na ubezpieczenie za każdego ubezpieczonego opłaca rolnik. Jeżeli działalność rolnicza jest prowadzona na rachunek kilku osób, obowiązek opłacenia składki ciąży na nich solidarnie.

W niniejszej sprawie organ rentowy domagał się od S. K. (1) zapłaty składek za nią i jej męża, wartość przedmiotu sporu w zakresie składek stanowi więc kwota 21.423zł, dlatego wynagrodzenie pełnomocnika odwołującej, obliczone stosownie do § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat... wynosi 2.400 zł.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.